

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001385

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-04-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рубаненко Алла Миколаївна

2. Alla Rubanenko

Кваліфікація: д.філософ

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 10-06-2023

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** 1411

**Повне найменування юридичної особи:** Сумський державний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 05408289

**Місцезнаходження:** вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Сумський державний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 05408289

**Місцезнаходження:** вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 10.17, 10.15.17

**Тема дисертації:**

1. Адміністративно-правові засади відповідальності іноземців та осіб без громадянства
2. Administrative and legal principles of responsibility of foreigners and stateless persons

**Реферат:**

1. Дисертація є комплексним науковим дослідженням, присвяченим удосконаленню теоретичних та практичних адміністративно-правових засад відповідальності іноземців та осіб без громадянства. Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю виконання рекомендацій Європейської Комісії щодо статусу України на членство в ЄС, приєднання України до Європейської міграційної мережі у якості спостерігача, реалізації Стратегії державної міграційної політики України до 2025 року. У результаті проведеного дослідження, системного аналізу здобутків вітчизняної та зарубіжної правничої науки, чинного законодавства України та зарубіжних країн, права ЄС щодо адміністративно-правових засад відповідальності іноземців та осіб без громадянства вирішено наукове завдання удосконалення механізму притягнення таких осіб до відповідальності, сформульовано певні теоретичні висновки та внесено низку пропозицій до національного законодавства у досліджуваній сфері. На підставі аналізу наукових підходів до структури та елементів правового статусу особи в цілому, іноземців, осіб без громадянства зокрема визначено, що правовим статусом іноземців та осіб без громадянства є юридично закріплений статус цих осіб у суспільстві,

обумовлений як загальними (права, обов'язки, гарантії, юридична відповідальність), так і спеціальними (правовий режим, що поширюється на іноземців та осіб без громадянства в Україні) складовими. Аргументовано доцільність включення у структуру правового статусу іноземців та осіб без громадянства такого елемента як правовий режим (сукупності правових засобів і методів, що використовуються в сфері реалізації прав іноземців, осіб без громадянства та виконання ними обов'язків, та забезпечують сприятливі умови реалізації державою міграційної політики). Визначено відмінні ознаки між правами іноземців, осіб без громадянства та правами біженців. Досліджено зв'язок між суб'єктивними правами та юридичними обов'язками іноземців та осіб без громадянства. На підставі аналізу місця та значення юридичних гарантій як елементів правового статусу іноземців та осіб без громадянства запропоновано їх класифікацію на міжнародні, конституційні та галузеві. На підставі аналізу трьох основних підходів до визначення поняття «юридична відповідальність», а саме ретроспективного, позитивного та поліаспектного, запропоновано визначення «адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства», як правового інституту, що ґрунтується на конкретних приписах адміністративного права, має регулятивний та/або охоронний зміст та виражається в додержанні правових правил поведінки іноземцями та особами без громадянства в контексті недопущення їх порушення чи застосуванні розумного примусу до правопорушників (тобто виникнення для особи негативних наслідків за порушення норм адміністративного права). Зазначено, що важливим напрямом удосконалення адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства є адаптація норм і правових приписів Європейського Союзу щодо відповідальності іноземців та осіб без громадянства у законодавство України. Аргументовано доцільність вдосконалення інституту адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства шляхом імплементації європейських стандартів з врахуванням національного суспільного ладу, особливостей культурного й історичного розвитку українського суспільства. Наголошено, що одним із напрямів удосконалення адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства є нормативне розмежування адміністративних і кримінальних правопорушень у такій сфері, оскільки згідно з положеннями Кримінального кодексу України кримінальні правопорушення поділяють на проступки та злочини. Одним із напрямків удосконалення кримінального та адміністративного деліктного права є об'єднання кримінальних проступків та адміністративних правопорушень у окремому кодифікованому нормативно-правовому акті або декриміналізація всіх кримінальних проступків. Запропоновано впорядкувати систему адміністративних стягнень, що можуть застосовуватися до іноземців та осіб без громадянства, шляхом викладення частини 3 статті 24 Кодексу України про адміністративні правопорушення в такій редакції: «Адміністративними стягненнями, що застосовуються до іноземців та осіб без громадянства, крім викладених у частині 1 цієї статті, є адміністративне видворення за межі України, повернення до колишнього місця проживання, скорочення терміну перебування за вчинення адміністративних правопорушень, які грубо порушують правопорядок».

2. The dissertation is a complex scientific study devoted to the improvement of the theoretical and practical administrative and legal principles of responsibility of foreigners and stateless persons. The relevance of the research topic is due to the need to implement the recommendations of the European Commission regarding the status of Ukraine for EU membership, Ukraine's joining the European Migration Network as an observer, and the implementation of the State Migration Policy Strategy of Ukraine until 2025. As a result of the conducted research, a systematic analysis of the achievements of domestic and foreign jurisprudence, the current legislation of Ukraine and foreign countries, EU law regarding the administrative and legal bases of responsibility of foreigners and stateless persons, the scientific task of improving the mechanism of bringing such persons to justice was solved, certain theoretical conclusions were formulated and a number of proposals were made to the national legislation in the researched area. Based on the analysis of scientific approaches to the structure and elements of the legal status of a person in general, foreigners, stateless persons in particular, it was determined that the legal status of foreigners and stateless persons is the legally established status of these persons in society, conditioned as general (rights, duties, guarantees, legal liability), and special (legal regime applicable to foreigners and stateless persons in Ukraine) components. The expediency of including in the structure of the legal status of foreigners and stateless

persons such an element as the legal regime (a set of legal means and methods used in the field of realization of the rights of foreigners and stateless persons and their performance of duties, and providing favorable conditions for the implementation of migration policy by the state) is argued). Distinguishing features between the rights of foreigners, stateless persons and the rights of refugees are defined. The relationship between the subjective rights and legal obligations of foreigners and stateless persons is studied. Based on the analysis of the place and significance of legal guarantees as elements of the legal status of foreigners and stateless persons, their classification into international, constitutional and branch is proposed. Based on the analysis of three main approaches to the definition of the concept of "legal responsibility", namely retrospective, positive and multi-aspect, a definition of "administrative responsibility of foreigners and stateless persons" is proposed as a legal institution based on specific prescriptions of administrative law, having a regulatory and/or or protective content and is expressed in the observance of legal rules of behavior by foreigners and stateless persons in the context of preventing their violation or applying reasonable coercion to offenders (that is, the occurrence of negative consequences for a person for violating the norms of administrative law). The expediency of improving the institution of administrative responsibility of foreigners and stateless persons by implementing European standards, taking into account the national social order, peculiarities of the cultural and historical development of Ukrainian society, is argued. It was emphasized that one of the directions for improving the administrative responsibility of foreigners and stateless persons is the regulatory separation of administrative and criminal offenses in this area, since according to the provisions of the Criminal Code of Ukraine, criminal offenses are divided into misdemeanors and crimes. One of the ways to improve the criminal and administrative tort law is the unification of criminal offenses and administrative offenses in a separate codified legal act or the decriminalization of all criminal offenses. It is proposed to streamline the system of administrative penalties that can be applied to foreigners and stateless persons by setting out part 3 of Article 24 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses in the following wording: «Administrative penalties that can be applied to foreigners and stateless persons, except for those set out in part 1 of this of the article, there is administrative deportation outside Ukraine, return to the former place of residence, reduction of the period of stay for committing administrative offenses that grossly violate law and order».

### **Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### **Публікації:**

- Рубаненко А. М., Плевако В. В. Адміністративна відповідальність іноземців: порівняльно-правовий аспект. Порівняльно-аналітичне право. 2019. № 4. С. 275–279.
- Руденко Л. М., Рубаненко А. М. Проблемні питання правового статусу й адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства. Правовий часопис Донбасу. 2021. №1 (74). С. 95–103.
- Рубаненко А. М. Зарубіжний досвід адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства. Наукові записки. Серія «Право». 2022. № 12. С. 237–241
- Рубаненко А. М. Юридична відповідальність у структурі правового статусу іноземців та осіб без громадянства. Вісник ХНУВС. 2022. № 2 (97). С. 214–220.
- Рубаненко А. М., Шунько М. Г. Характеристика напрямів удосконалення адміністративної відповідальності іноземців та апатридів в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 7. С. 275–278.

**Наукова (науково-технічна) продукція:** проекти нормативно-правових документів; проекти нормативних документів

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Руденко Людмила Дмитрівна

2. Liudmyla Rudenko

**Кваліфікація:** к.ю.н., доц., 12.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5059-3420

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Сумський державний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 05408289

**Місцезнаходження:** вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Іванцов Володимир Олександрович

2. Volodymyr O. Ivantsov

**Кваліфікація:** к. ю. н., доцент, 12.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2904-0466

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет внутрішніх справ

**Код за ЄДРПОУ:** 08571096

**Місцезнаходження:** пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України

## **Ідентифікатор ROR:**

### **Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Чумак Володимир Валентинович
2. Volodymyr V. Chumak

**Кваліфікація:** д.н, професор, 12.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2904-0466

### **Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**Код за ЄДРПОУ:** 02071205

**Місцезнаходження:** майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

## **Ідентифікатор ROR:**

### **Рецензенти**

### **Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Колеснікова Марія Вікторівна
2. Mariya V. Kolesnikova

**Кваліфікація:** к. ю. н., доц., 12.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3060-158X

### **Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Сумський державний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 05408289

**Місцезнаходження:** вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

## **Ідентифікатор ROR:**

### **Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бондаренко Ольга Сергіївна
2. Ohga S. Bondarenko

**Кваліфікація:** д. ю. н., доцент, 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9832-6070

### **Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Сумський державний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 05408289

**Місцезнаходження:** вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Старинський Микола Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Старинський Микола Володимирович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Бойко Антон Олександрович

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна